

Oğuzda turizmin inkişafı üçün yaxşı şərait

Yaşlı bəlkə də özünü üzük qaşığı kimi dövrəyə alan dağların, qartal qonan sıldırım qayaların sirdaşdır. Tarixi çox-çox qədimdir. Kəndin doxsan, yüz yaşlıları ilə söhbətimdən, tarixi ilə bağlı bezi mənbələrdən aldığım məlumatlardan aydın olur ki, sahilindən keçən Daşağıl çayı bu yaşayış ünvanını keçmişdə çox ciddi imtahanlar qarşısında qoymuşdur.

İndi o çətinliklərdən, demək olar, əsər-ələmət qalmayıb. İllərin sınağından uğurla çıxan kənd inkişaf etmiş, abadlaşmışdır. Keçmiş sovetlər birliyi dönməndə, kolxoz, sovxoz təsərrüfatının mövcudluğu vaxtında bu kənddəki kolxoz rayonun ən qabaqcıl, öndə gedən təsərrüfatı olub. Onun "Lenin" ordenli Əbülfət Mahmudov kimi sədri, sinələrini müxtəlif orden və medallar bəzəyən Əlipaşa Alxasov, Həsən Soltanəliyev kimi çobanları, Hüseyin Hüseyinov kimi kadrları, Fərzəli Mustafayev kimi veteranları olub. Onların adları həmişə rayonun hörmətli adamları kimi çəkilib. İndi ömrünün ahıllıq çağını yaşayan Mehralı Səmədov o günləri yaxşı xatırlatmaqla bu günün üstünlüklərindən də iftixarla söhbət açır. Deyir ki, bünövrə möhkəm olmasaydı indiki inkişaf da əldə edilməzdi. Mehralı Səmədov söhbətində onu da xatırlatdı ki, Baş Daşağıl təkcə təsərrüfat qabaqcılığı ilə yox, öz ziyalılığı ilə də tanınıb. Bu gün kəndə rəhbərlik edən bələdiyyə səd-

ri və icra nümayəndəsi də bu fikri təsdiqlədilər. **Bələdiyyə sədri Maarif Şirinov** söhbətin davamında dedi:

—Bəli, kəndimizin adlarını çəkdiyimiz təsərrüfat adamları ilə yanaşı, Möhüddin Əsədov, Məhəmməd Əhmədov, Mənsur Cabbarov, Oqtay Salamov kimi elm adamları, Baba Cabbarov, Camal Məmmədov, Vasif Məmmədov və onlarla başqaları kimi ziyalılarını ilə də fəxr etməyə haqqı var. Məsələn, Möhüddin Əsədov uzun illər Bakı şəhər səhiyyəsinə rəhbərlik edib. Bax, belə bir kəndin güclü iqtisadiyyatı o vaxtı da olub, bu gün

tan kimi tanınıb.

Yaşlıların söhbətlərindən, bələdiyyə sədrinin təsdiqləyici fikirlərindən öyrəndik ki, Baş Daşağılda lap qədimdən kalağayı, xalça toxuyan, kirəc istehsal edən kiçik sexlər olub. Sonralar onların avadanlıqlarını aparıblar. Kəlağayı sexinin çənləri deyilənə görə bu gün də Şəki İpək Kombinatında saxlanılır. Tarixi özündə yaşadan, bu gündən sabaha aparacaq tarixi abidələr də Baş Daşağılda çoxdur. Dar küçələri olan kənddə keçmişin sənətkarlarının əl işlərini özündə saxlayan bir neçə yaşayış evi bu gün də qalır və

də var. Təsərrüfat sahələrində kəndimizdən 30-35 kilometr aralıda olan Malix sahəsindədir. Artıq bura kiçik də olsa yaşayış məntəqəsidir. Özünün məktəbi, ticarət obyekti və sairə var.

Ulu keçmiş olan Baş Daşağılın çox zəngin maddi-mənəvi tarixi var. Bələdiyyə sədri söhbət əsnasında dedi ki, Daşağıl çayın sahilindəki Karvan adlanan yer dövrünə görə ticarət karvanının dayandığı ünvan olub. Axı, kənd o vaxtın ticarət yolunun üstündə yerləşib. Başqa yerlərdən gələn ticarət karvanları adı çəkilən bu ünvanda dayanan sonra şimaldan Dağıstana, eləcə də Azərbaycanın cənubuna doğru istiqamət götürərmiş. Bu kənddə o dövrdə ərəb və fars dilləri öyrənilmiş. Bunun üçün xüsusi məktəb fəaliyyət göstərmiş. Baş Daşağılın 23 hacısı, 2 məscidi olub. Hacılarının da hamısı bir-birindən imkanlı, əl tu-

istifadə olunur. Onların divarlarında işlənən bezi bəzəklər, naxışlar Baş Daşağılda sənətkarlığın köklərinin uzaq keçmişlə bağlılığından soraq verir. Xalçaçılığın ənənəsini yaxın keçmişdə də, elə indinin özündə də baş daşağılıllar göz bəbəyi kimi qoruyub saxlayıblar. Bir faktı qeyd edək ki, toxuduğu xalçaların üzərindəki məharətli əl işləri, daha doğrusu rəssamlıq məharəti ilə Azərbaycanın, eləcə də keçmiş SSRİ-nin müvafiq qurumlarının diqqətini cəlb ediyinə görə Baş Daşağıl kəndinin sakini xalça toxuyan Mərmər Dəftəzanova SSRİ Rəssamlar İttifaqına üzv seçilmişdi.

Zəngin tarix, əsrarəngiz təbiət, sənət, sənətkara hörmət, ehtiram, məhəbbət Baş Daşağılda indi də var. Uğan kimi tarixi abidə, Düzən bulağının yanındakı şələlə, "Göy bayır", "Qısır Dağ", "Bədəl", "Qazan Uçan" kimi bir-birindən

ecazkar gözəlliyə malik yaylaqlar, diş göynədən çoxlu sayda buz bulaqlar, üstəgəl böyük-böyük ərəziləri əhatə edən yamyaşıl düzənələr, səfəli "Göbürbulağı" və digər çoxlu sayda gözəl mənzərələr Baş Daşağılın turizm potensialının zənginliyindən soraq gətirir. Yaxın vaxtlara kimi bu sorağa gəlmək istəyənlər onlarla, yüzlərlə olub. Amma Oğuz-Şəki magistralından sonra Baş Daşağıla kimi olan 12 kilometrlik yolun gediş-gəliş üçün əlverişsiz olması çoxlarının bu arzusuna qovuşmağa imkan verməyib. Suyun bollaşan, çayların coşub daşan vaxtı Daşağıl çayını keçmək çox çətin idi. Amma indi bu problemlər tam həll olunub. Məcərdən çıxıb daşqınlar yaradan çayın üstündən müasir standartlara cavab verən uzun körpü tikilib, çayın sahilini boyunca beton bənd vurulub. Nəhayət, lap bu yaxınlarda kəndin içərisi də daxil olmaqla Oğuz-Şəki magistralına kimi keyfiyyətli asfalt yol çəkilib. Deməli, təbiətin səfəli guşəsinə, Baş Daşağıla getmək, onun tarixi abidələrinin, yamyaşıl düzənələrinin, bir-birindən mənzərəli yaylaqlarının seyrinə çıxmaq üçün dövlətin yaxından dəstəyi və qayğısı ilə hər cür şərait yaradılıb.

Bax, bu qayğı Baş Daşağılda təsərrüfat həyatının da canlanmasına böyük dəstək olub. Onlar ata-baba təsərrüfat sahəsi olan heyvandarlığa, xüsusən də qoyunçuluğa böyük həvəslə münasibət bəsləyirlər. Kənddə 3 min baş qoyun, 930 baş mal-qara olması, yüz hektarlarla arpa, buğda, bostan-tərəvəz əkilməsi hər il tonlarla məhsul istehsal edilməsi faktları da bunu diklə edir. Vaxtilə bezi imkansızlıqlardan, şəraitsizlikdən kənddən uzaqlaşanlar bu gün yenidən kəndə qayıdırlar. Artıq görürlər ki, bolluğa gədən yol torpağa qayıdırdan başlanıb.

Rasim AMANOV,
"Respublika".